

Déli Hírlap

Redacția și administrația: Timișoara I., Piața I. C. Brătianu 3. — Telefon: 28-10.
Apare zilnic dimineața, în afară de zilele de după Dumineca și sârbători.

Redactor responsabil: Dr. Várny Elemér. — Manuscrisele nu se păstrează
: și nici nu se restituiesc. — Firma înmatriculată sub. Nr. 59/9434. :

Takarékossági nap

Hozzászólás a Déli Hírlap cikkéhez

„Miért maradt el a magyar nép mind-ekkor?” — kérdezte Kossuth Lajos a Pestí Hírlap egyik 1841-ben, tehát közel száz évvel ezelőtt megjelent számában, majd így folytatja: „Azért, mert megszokta volt önmagáról saját erejével nem gondoskodni; megszokta mindent, amit kap, mások kegyelmétől várni és nem jutott el meglegeterére annak a gondolatnak, hogy aki magán segíteni igyekszik, azt Isten segíti meg. A nép filléreiben a jóékonny intézetek laghatalmasabb kuforrása rejtezik. És hála Istennek, a patak-ká növe cseppek rendszerét ajánló szavak nem is maradnak egészen visszhangtalanul.”

S amit Kossuth Lajos egy évszázad előtt államférfiul szemelve meglátott, az idők folyamán igazolást nyert és különösen igaznak bizonyult, amikor látni kellett a világháborút követő időkben, s különösen nemzetkisebbségi sorsunkban, a gazdasági alap hiányában fokozott mértékben beálló lelki és erkölcsi válságot. A válság áthidalásának módját, az elmaradottságból való kiemelkedés egyik eszközét a nép filléreiben rejlő hatalmas segítségben látja. Ezeket a fillérket kell cseppenként patak-ká gyűjteni és ez a patak-ká változott sok-sok csepp megteremtí a ma még hiányzó jótékony intézeteket, melyek hivattottak lesznek népünk saját erejével a jobb jövő felé vezetői és a munkában Isten segítségével nem fog elmaradni. Ebben a munkában egyetlen segítségünk a takarékoskodás.

Ezért téved a cikkíró, amikor azt hiszi, hogy a takarékoskodás eszméje nem időszerű. Minél nagyobb az inség, minél nagyobb a szükség, annál inkább kell hangsúlyoznunk a takarékoskodás szükségességét. Tökeképzés nélkül nincsen gazdasági boldogulás, nincsen építő munka, már pedig kicsiny társadalmunk csak úgy fog tudni ellentálni a jövő kísértéseinek, ha gazdaságilag megerősödik.

Abban igaza van a cikkírónak, hogy gazdasági életünkben szükség van a pénz állandó körforgalmára, — hogy a gyorsabb ütemben keringő tőke, több üzletlehetőséget biztosítva, több embernek adjon kenyeret. De ez az igazság nincs ellentétben a takarékoskodás eszméjével és nem teszi időszerűtlenné a takarékoskodási nap megrendezését. Ez csak azt igazolja, hogy okosan és előrelátóan kell takarékoskodni, az ilyen takarékoskodásra pedig megtanít a céltudatos szövetkezeti munka.

Egyedül a szövetkezeti keret az, amely a Kossuth Lajos által említett fillércseppeket patak-ká tudja gyűjteni, de ezt nem azért teszi, hogy a cseppeket kivonja a gazdasági élet vérkeringéséből, hanem éppen ellenkezőleg, hogy a patak-ká, jelentős tökévé duzzasztott gazdasági-versejtfilléreket bekapcsolhassa a komoly építőmunka szolgálatába. A hitelszövetkezet nem gyűjt halomba a kicsiny öt leleket, hanem házakat épít, gépeket, szerszámokat vesz, földet vásárol tagjainak, tehát okosan forgatja a tökévé duzzasztott leleket, s miáltal a köz javát műveli, szinte észrevétlenül, csekély fáradsággal, társadalmunkat takarékoskodásra nevelve, egész jelentékeny magántökeképzéshez segíti. Ezt látják a külföldön és erre a nagy nemzetgazdasági fontosságú takarékoskodásra kívánja felhívni a figyelmet a külföldi szövetkezeti moz-

galom, amikor népeik számára megrendezi a takarékoskodás ünnepét.

Tagadhatatlan, hogy társadalmunk és nemcsak a miénk, nincs ma abban a helyzetben, hogy pazaroljon, pezsögjön, vagy egyéb orgiákat rendezzen, de a költségek nem csak azért nem ajánlíhatjuk neki, mert nincs miből, hanem már azért sem, mert ezzel csak jobban gyengítenénk amugy sem erős gazdasági alapunkat. Am költségeknek a gazdagok, ha módjukban van, de igenis takarékoskodjanak okosan, leit-

leire halmazva a mi kicsiny társadalmunk naphosszat robotoló, szorgalmas tagjai. Ez a sok apró lel, a kicsiny tökének a mi gazdaságilag legyengült életünk vérkeringésébe való bekapcsolódása népközösségi életünkre feltétlenül erősítő és felemelő hatással lesz. Ennek az előnyös fejlődésnek a hátráltatása pótolhatatlan mulasztást jelent saját népünkkel szemben.

A szövetkezeti munka eddigi eredményei azt mutatják, hogy elékezett az ideje a takarékoskodás szükségességé-

nek állandó hangsúlyozására. Nem hoi-nap, már ma kell megkezdenünk a gyűjtést! Meg kell kezdenünk a saját lábunkon való járást, mert ha gyengék is vagyunk, ha még támolygunk is küssé, ha meg fog szünni végre a saját magunk iránti bizalmatlanság és ha a patak-ká növe cseppek rendszerét ajánló szavak nem fognak egészen visszhangtalanul maradni, akkor a jó Isten segítségével meg fogjuk teremteni népünk jobb jövőjét biztosító intézményeinket.

Dr. Oberst Zoltán

Bécsben megtörtént a döntés a magyar-csehszlovák területi vitában

Tegnap este hét órákor közölték a döntőbírótag tagjai a végleges határozatot a két ország delegátusaival — A megítelt területek átadása november tizedikéig megy végbe

Az átadandó területet négy körzetre osztják

Az egész világ érdeklődése Bécs felé fordult, ahol összeült a nemzetközi döntőbírótag

a Magyarország és Csehszlovákia közti területi vita elintézésére.

Ribbentrop báró német birodalmi külügyminiszter kíséretével már kedden este megérkezett a volt osztrák eszárvárosba. Az olasz küldöttség az éjszaka folyamán, Ciano gróf olasz külügyminiszter pedig, aki a keddi napot Bolzanóban töltötte, szerdán reggel kilenc órákor érkezett meg.

A pályaudvaron Ribbentrop német külügyminiszter fogadta Seyss-Inquart és más elő-

kelőségek társaságában.

A magyar küldöttség — Kánya Kálmán külügyminiszter, Teleki Pál gróf közoktatásügyi miniszter, Csáky István gróf meghatalmazott miniszter s külügyminiszteriumi kabinetfőnök és több szakértő —

kedden este szállott meg a volt bécsi magyar követség há-

zában. A cseh kormány részéről Chvalkovszky külügyminiszter jött Krono helyi államtitkárral, a szlovák kormány pedig Tiso miniszterelnök és Durascsinsky helyi külügyminiszter képviselők. Megjelent Bécsben Velosin rutén miniszterelnök is.

békéjét.

Véglegesen rendeznünk kell a Magyarország és Csehszlovákia közti határok kérdését.

Ennek a rendezésnek valóban véglegesnek kell lenni annál is inkább, mert úgy a magyar, mint pedig a csehszlovák kormány előre kijelentették, hogy a döntőbírótagi határozatot

magukra nézve kötelezőnek elfogadják és azt végrehajtják.

Magyarország és Csehszlovákia álláspontja ebben a vitában eléggé ismert, mégis kívánatos, hogy a két kormány képviselői előadják itt újból álláspontjukat, hogy azt áloposan megvitathassuk.

A döntés új korszak kezdetét jelenti

Ciano gróf olasz külügyminiszter szólalt fel azután. Üdvözölte az olasz kormány nevében a német, magyar és csehszlovák delegációkat, egyben pedig

megköszönte azt a fogadtatást, amelyben Bécsbe való érkezésekor része volt. A Róma—Berlin-tengely állami készségesen vállalták a döntőbírótagi eljáráshoz való részvételt. Biztosak benne hogy ez a döntés, amelyet hozni fognak, egy új korszak kezdetét jelenti.

ez a korszak a béke és megnyugvás korszaka lesz.

Azután kezdődött a tanácskozás bizalmas része. Kánya Kálmán magyar külügyminiszter előterjesztette Magyarország álláspontját. A csehszlovák álláspontot Chvalkovszky külügyminiszter fejtette ki. A magyar álláspontot adatokkal Teleki gróf indokolta meg, ugyanezt tette csehszlovák részről Krono államtitkár. Azután vita következett, amelyben Ciano gróf és Ribbentrop is résztvettek.

A magyar küldöttség Pozsony

A tanácskozás délben kezdődött a Belvedere-palotában

A döntőbírótagi tanácskozást a Belvedere-palotában tartották meg.

Ribbentrop és Ciano a délelőtti folyamán megbeszélést tartottak, amely hosszan elnyúlt és azért a döntőbírótagi tárgyalás a kitűzött féltenként helyett csak tízenkét órákor kezdődött. Pont tízenkét órákor kapták meg a tárgyaláson való megjelenésre a meghívót a magyar és csehszlovák küldöttségek, amelyek azonnal bevonultak a tárgyalási terembe, ahol

Ribbentrop és Ciano már helyet foglaltak a tanácskozás asztalá-

„A mi feladatunk visszaadni Középeurópa békéjét“

A tanácskozást Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter nyitotta meg és üdvözölte a megjelenteket. Kifejezést adott annak a jelentőségnek, hogy Olaszország és Németország képviselői éppen Savoyai Jenő hercegnek, ennek az olasz származású német államférfi-

nal. A konferencián olasz részről résztvettek Ciano gróf külügyminiszter, Attolico berlini olasz nagykövet és Magistrati gróf, német részről Ribbentrop nagykövet, Woermann államtitkár és Gauss miniszteri igazgató, Magyarország részéről Kánya külügyminiszter, Teleki Pál gróf és Csáky gróf, Csehszlovákia részéről pedig Chvalkovszky külügyminiszter és Krno államtitkár. A szlovák és rutén kormányok részéről a konferen-

cián közvetlenül senki nem vett részt a tanácskozáson.

nak és hadvezérnek a palotájában ülnek össze. Savoyai Jenő herceg éppen kétszáz esztendő előtt szabadította fel Középeurópa délkeleti részét és adta vissza szabadságát és békéjét. A mi feladatunk — mondotta Ribbentrop — most megint visszaadni Középeurópa

városát is szóba hozta és előadta erre vonatkozó kívánságait. Azt kívánta, hogy abban az esetben,

Az utolsó szó előtti percek izgalmi

A döntőbírósi eljárás vitája délelőtt két órakor ért véget. Ribbentrop három német külügyminiszter akor villásreggelt adott a delegációk tiszteletére. A villásreggeli, amelyet a Belvedere-palota nagytermében tartottak.

nyoleven személy vett részt.

A döntő tanácskozás öt óra után ért véget

Félőtkor Ribbentrop és Ciano visszavonultak, hogy meghozzák a döntést. Tanácskozásuk néhány perccel negyedik óra után ért véget. Háromnegyed hatkor a két külügyminiszter körszéfára indult a Belvedere-palotában és megtekintette annak műkincseit. Ugyanakkor készültek a palota különtermében a jegyzőkönyvek és a térképek be-rajzolták az új határokat.

ha Pozsony nem kapja meg Magyarország, nyilvánítsák azt Danzig mintájára szabadvárosnak.

Az étkezés délután négy óráig tartott, amikor feketét szolgáltak fel és kisebb-nagyobb csoportok alakultak. A csehszlovák küldöttség körülvette Ciano gróf olasz külügyminisztert és izgatottan magyarázott neki. Ribbentrop német külügyminiszter Volosin ruszin miniszterrel beszélgetett.

Este háromnegyedhat órakor érkezett a Belvedere-palotába előbb Kánya vezetésével a magyar, néhány perc múlva Chvalkovszky vezetésével a csehszlovák küldöttség. Mindkettőt a palota előtt díszszázad és dobpergés üdvözölte, a palota bejáratánál pedig Ribbentrop és Ciano fogadták a két küldöttséget. Azután bevonultak a nagyterembe.

A magyar és cseh katonai küldöttség pozsonyi tanácskozása

Pozsonyban a magyar és csehszlovák katonai küldöttségek hétfő óta folytatják a tanácskozást arra vonatkozólag, hogy

miképpen történjék meg a Magyarországnak átadandó területek kiürítése és átadása.

Ugy tudják, hogy a terület átadása körzetek szerint történik és legkésőbb november 10-ig befejeződik.

Göring porosz miniszterelnök tegnap Bécsbe érkezett. Jelenlétét a döntőbírósi eljárással hozták összefüggésbe. Azt hiszik hogy a döntés meghozatala után Göring egy nagy mezőgazdasági megállapodás létesítése érdekében kezd tárgyalásokat. Ez az egyezmény Németország, Magyarország, Csehszlovákia, Lengyelország, Románia, Jugoszlávia és Bulgária között jönne létre.

Legujabb jelentések

A bécsi döntőbírósi határozata

Bécsben szerdán este hét óra után hirdették ki a magyar és csehszlovák küldöttségek előtt a döntőbírósi határozatot. Eszerint Magyarország északi határán olyan nagy sávot kap vissza Csehszlovákiától, amelyen közel egy millió magyar él. Ezen a területen vannak Kassa, Ungvár, Munkács, Beregszász, Csap, Rozsnyó, Losonc, Rimaszombat, Léva, Érsekújvár, Verebely, Párkány-Nána és Komárom városok, továbbá körülbelül ötszáz falu. A döntőbírósi ítélete szerint az átadandó területet A, B, C és D körzetekre osztják. Az A) körzet a Ceallók, a B) körzet az Ipolyás feletti rész, a C) körzet Kassa és vidéke, a D) körzetre pedig a ruszinföldbőlmegítelt terület. Az átadás szombaton kezdődik az A) körzettel, amikor azt magyar katonaság szállja meg. Vasárnap indul meg a B), D) és C) körzet megszállása, amely keddig, de legkésőbb szerdánig befejeződik. Budapestben a döntőbírósi döntését Imrédy Béla miniszterelnök rádión jelentette. Pozsony, Nagyszőlős és Nyitra, amelyre Magyarország szintén igényt tartott, megmarad Csehszlovákiában.

A döntőbírósi határozat hét pontból áll. Ezek a következők: 1. Az új határokat mindkét állammal térképen közli a döntőbírósi határozat. 2. Az átadásnak november 5-től november 10-ig kell végbemennie. Az átadandó területet A), B), C) és D) körzetekre osztják. 3. Az átadandó területeket a müncheni megállapodás értelmében olyan állapotban kell átadni, amilyenben azok jelenleg vannak. 4. A részletkérdéseket külön magyar-cseh bizottság tárgyalja meg. 5. Pozsony különleges helyzetét szintén magyar-csehszlovák bizottság tárgyalja le. 6. A döntéssel kapcsolatos gazdasági ügyek tárgyalására ugyanacsak külön magyar-cseh bizottságot alakítanak. 7. Amennyiben ezeken a bizottsági tárgyalásokon a két állam között olyan áthidalhatatlan nézeteltérések merülnek fel, amelyek a megegyezést köztük lehetetlenné teszik, a döntést az olasz és a német kormányok hozzák meg végérvényesen felelősségük nélkül.

Chamberlain nagy beszédének visszhangja

A müncheni egyezmény alapja lesz a nemzetek egymáshoz való jövőbeli közeledésének

Az angol kormánynak már hetek óta várt átszervezését hivatalosan is bejelentették. Az új kinevezésekkel megdőlték az összes kombinációk, melyek az angol kormányzat várható irányváltásáról akartak tudni mert az új miniszterek Chamberlain miniszterelnök személyes híveiből kerültek ki.

Malcolm Macdonaldot, a kormány eddigi gyarmatiügyi miniszterét a dominiók miniszterévé nevezték ki. Runciman a lord a miniszterelnökség lordja lett és Hailsham lord helyét foglalta el, aki lemondott. Anderson John, aki eddig Bengália kormányzója volt, az angol főváros tökéletes légi védelmére szervezte meg, azonkívül az általános légvédelmi in-

tézkedésekkel foglalkozik.

Malcolm Macdonald gyarmatiügyi miniszter részletesen nyilatkozott a palesztinai helyzetről, felsorolta a kormány által foganatosított összes rendelkezéseket, majd kifejtette, hogy a kormány nagy figyelemmel tanulmányozta a Palesztina-bizottság jelentését, mely tudvalevőleg Palesztina felosztását javasolta. Ezt a jelentést rövid időn belül nyilvánosságra hozzák. Egy hozzáintéztett kérdésre Macdonald miniszter kijelentette, hogy

eddig hatezer zsidónak adtak engedélyt arra, hogy védekezhessék fegyveres arab támadások ellen.

Az angol alsóház legutóbbi ülésén

Chamberlain miniszterelnök a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

— Az alsóház helyesléssel veszi tudomásul, hogy a kormány életbe lépteti az angol-olasz egyezményt. A kormánynak az a terve, hogy az egyezményt a lehető legrövidebb időn belül életbe lépteti. A júniusi kijelentéseknek megfelelően a kormány alkalmat kíván nyújtani az alsóháznak, hogy az egyezményt előzőleg megvitassa.

A miniszterelnök ezután arra kérte az alsóházat hogy az egyezmény vitáját azonnal kezdje meg.

Az ellenzék nevében Attlee őrnagy szólalt fel, aki bírta a kormány politikáját. Attlee őrnagy beszéde elején azt fejezte ki, hogy a müncheni egyezmény nagy vereséget jelentett Anglia és Franciaország számára. Kérdezte, hogy mit garantálnak Csehszlovákia számára és ki vállalja a biztosítékot. Tiltakozik minden olyan biztosíték ellen, amelyet nem a Népszövetség vállal. A gyarmati kérdéssel Attlee őrnagy a következőket mondotta:

— A gyarmati kérdést azelőtt kell megvizsgálnunk, mielőtt erőszakkal kényszerítenek bennünket erre. Az ellenzéki vezér beszédére Chamberlain miniszterelnök a következőket válaszolta:

— Igazságtalannak tartom azt az állítást, mintha Anglia és Franciaország Münchenben vereséget szenvedtek volna. Tiltakoznom kell azoknak állítása ellen, akik a világ előtt azt hangoztatják, hogy Anglia visszaesést mutathat fel.

A müncheni egyezmény révén elkerültük az erőszak alkalmazását. Münchenben csak általános vonalakat jelölhettek ki, mert a tanácskozásokra nagyon kevés idő volt. Így tehát abban maradtunk, hogy a részletkérdéseket nemzetközi bizottság intézi el.

A csehszlovák kérdéssel Chamberlain miniszterelnök a következőket mondotta:

— A határok kijelölésénél azért kellett az 1910. évi népszámlálás adatait venni figyelembe, mert ez volt az utolsó biztos adatokkal rendelkező népszámlálás. 1918-ban Csehszlovákiában a helyzet megváltozott, amennyiben esettek telepítettek olyan vidékekre, ahol a német elem volt túlsúlyban.

— Attlee őrnagynak — mondotta Chamberlain miniszterelnök — nincs igaza, amikor azt hiszi, hogy a legutóbbi események következtében gyökeres változás készül Közép- és Kelet-Európában.

Földrajzi szempontból Németországot megilleti a jelenleg elfoglalt helyzete.

Chamberlain miniszterelnök beszéde végén kijelentette, hogy a légvédelem megszervezését sir John Anderson miniszterre bízták. A munkaadók és az alkalmazottak között önkéntes együttműködést építenek ki.

Az angol fegyverkezés Chamberlain szerint kizárólag defenzív jellegű.

Az angol kormány elismeri a müncheni egyezmény aláíróinak jóindulatát és elhatározta, hogy hozzájárul a jövő békéjének felépítéséhez. A demokrácia hatalmak és a totális államok együttműködhetnek a nemzetközi viszonyok megjavítása érdekében.

Az alsóház tegnap ülésén a liberális párt nevében Sinclair módosító indítványt nyújtott be, melyben követelik az angol-olasz egyezményt mielőbbi érvényrejtését és a hagyományos olasz-angol barátság helyreállítását, de csak akkor, ha az olasz kormány teljesíti vállalt kötelezettségeit és visszahívja összes csapatát Spanyolországból.

A felsőház mai ülésén Halifax lord angol külügyminiszter hasonló javaslatot nyújt be, mint Chamberlain tett az alsóházban.

Az angol alsóház tegnap ülésén az egyik képviselő szóvá tette, hogy Anglia és Szovjetország kivételével már minden európai állam elismerte Olaszország abszisztinai hódításait.

1 Szenczió sláger Élmény Meglepetés izgalom Film

melyet mindenkinek meg kell nézni

Manege

(Cirkusz csillaga)

a szezon legszebb szencziója CARMINE GALLONE rendezésében. Főszerepben:

Albert Matterstock
Atilla Hörbiger
Lucie Höflich
Luis Ralpf

és a Scala-görlök. Slágerzene:

Die Hauptsache ist doch aut dieser Welt... Tausend Beinchen tanzen!

Premier: Pénteken a Scalaban

Kíváncsok volna, hogy Anglia római nagykövete olyan új megbízó levelet kapjon, amelyben

Olaszország afrikai hódításának elismerése kifejezésre jut.

Egy másik képviselő kérdésére Chamberlain kijelentette, hogy a müncheni megbeszélés folytatásaképpen tartandó olyan nemzetközi értekezletnek a megtartása, amelyben az Egyesült-Államok és Szovjetország is résztvennének, ezidőig azonban nem mutatkozik szükségesnek.

Az angol sajtó pártállása szerint különbözőképpen bírálja Chamberlain miniszterelnöknek az alsóházban elhangzott beszédét. A Daily Telegraph és Morning Post családással irak erről a beszédéről, különösen annak a nemzetvédelemre vonatkozó részéről.

A lap követeli, hogy a fegyverkezés eddigi ütemét gyorsítsák meg.

A Daily Mail szerint Angliának biztonsági szempontból erős légi haderőre van szüksége.

Berlinben kedvezően fogadták az angol miniszterelnök beszédét. A Völkischer Beobachter a következőket írja: A beszéd jelentősége nem abban áll, hogy igazolta a müncheni egyezményhez vezető politikát, hanem abban, hogy

ez az egyezmény alapja legyen a nemzetek egymáshoz való jövőbeli közeledésének.

A párisi Oeuvre szerint Chamberlain München mint a demokrácia díadalmát látja. A Petit Journal szerint újból a német politika diadalmaskodott, amennyiben Ruszinszko a német expanziókat először leszá, ahonnan megindulhat a támadás az orosz és lengyel befolyás ellen.

A Le Jour szerint 1934 óta még sohasem volt a viszony Németország és Lengyelország között olyan hűvös, mint most.

— FEGYVERES ARABOKAT HALÁLRA ÍTELTEK. Jeruzsálemből jelentik, hogy a katonai törvényszék öt arabot halálra ítelt, mert október tizedikén fegyverrel a kezükben fogták el őket. Három másik vádlottat a törvényszék felmentett. A katonai törvényszék által halálra ítelt két másik arabot tegnap kivégezték. Beyruthban tegnap az arabok tüntetést rendeztek. A tüntető meuet az utcák végigvonulva Palesztina felosztása ellen tiltakozott. A tüntető és a rendőrség között összetűzés támadt, amelynek során tizenöt tüntető megsebesült. A rendőrség negyven tüntetőt letartóztatott.

Ófelsége Carol király londoni látogatására az angol királyi udvar, a kormány és a hadsereg nagyszabású előkészületeket tesz

Angliában rendkívüli előkészületek annak folyamatban Ófelsége Carol király londoni látogatásával kapcsolatban. Ófelsége Carol királyt Mihál trónörökös, gyulafehérvári nagyvajda is elkíséri Londonba. Az angol közelemény érdeklődéssel várja ezt a látogatást, amelynek a jelenlegi európai és főleg középeurópai körülmények folytán nagy politikai és diplomáciai jelentőséget tulajdonítanak. Ebből az alkalomból az angol lapok behatóan foglalkoznak Románia bel- és külpolitikájával.

hódolatlan irak Ófelsége Carol királyról az ország ujjaépítésének nagy művével kapcsolatban.

Az angol királyi udvar, a kormány és a hadsereg fényes ünnepekre tesznek előkészületeket. Ezeket az ünnepeket az angol hadsereg nagyszerű díszszemlékkel fog közreműködni. Az angol

közvélemény lekesedéssel várja Mihál nagyvajda látogatását is, akit az angol királyi pár koronázási ünnepegei alkalmával

az angol nép a szeretetébe fogadott.

Az angol tengerészet és a cserkészek körében Mihál nagyvajda legutóbbi londoni látogatása felejthetetlen emlékeket hagyott. Az angol cserkészek is nagy előkészületeket tesznek a Legfőbb Országőr és fiának lelkes fogadtatására.

Az angol királyi család életrajzírója, Viktor Bolitho, a Sunday Pictorial című lapban cikket közöl Mihál nagyvajdáról és ebben

részletesen leírja azt a nevelési rendszert, amelyet Ófelsége Carol király állapított meg a trónörökös részére.

A cikk írja szerint a trónörökös a legideálisabb módszer szerint készítik elő az uralkodásra.

Kárpátalja román lakosságának küldöttsége Petrescu Comnen külügyminiszternél

A Kárpátalja területén lakó románság népes küldöttsége — papok, tanítók, ügyvédek, földművesek — Bucurestibe érkezett, ahol

kihallgatáson jelent meg Petrescu Comnen külügyminiszternél.

A küldöttség Veverka bucarestii cseh követ mutatta be a külügyminiszternek. A küldöttség megköszönte azt a támogatást, amelyben a csehszlovákiai válság idején Kárpátalja románsága részesült és arra kérte a román kormányt, vesse lába minden tekintélyét,

hogy Kárpátaljának más államhoz való csatlakozását megakadályozza.

Kárpátalja románsága továbbra is a csehszlovák köztársaság határain belül kíván élni.

Abban az esetben azonban, ha Kárpátalját mégis egy másik államhoz csatolják, az ott zárt tömegben élő románság azt kéri, tegye meg a kormány az összes szükséges lépéseket, hogy lehetővé váljék az anyaországhoz való visszatérése, mivel ez az ott élő összes románok kívánsága.

Ralea miniszter beszéde a munkásokhoz

Az osztályharc megszűnt és a szociális béke korszaka köszöntött be

Ralea munkügyi miniszter, aki jelenleg inspekciós körutat végez Erdélyben, két nap előtt Baia Maren tartózkodott, ahol a Phönix és a Rimma műveket szemlélte meg, majd egy gyűlésen, amelyen a művek munkásai is megjelentek, nagy beszédet tartott. A miniszter részletesen kifejtette, hogy az új rendszer mennyire hatalmas eredményeket ért el máris és milyen új fejlődést enged remélni.

Az elmúlt időben a munkások helyzete igen súlyos volt.

A munkások az osztályharctól fűtve elenséges érzülettel voltak a munkaadókkal szemben, de nem kevésbé barátságosan voltak a munkaadó magatartása is a munkással szemben. Amint átvettük a kormányt, folytatta Ralea miniszter, megértettem, hogy Ófelsége Carol király a munkássztyálj javát akarja és erre való tekintettel igyekeztem a munkásságot is bevinni a nemzet testébe. Így született meg a Munka és Jókedv szervezete azzal, hogy

a munkások a munkaidőn kívül élvezhessék a kultura áldásait.

Megszüntettük a sokféle szindikátusi szervezetet és az egész gazdasági életet egységes céhekben egyesítettük. Az új törvényes rendelkezések a felmondások megindokolásának kötelező voltával, a fizetett szabadságok rendezésével, a közmunkák elrendelésével, a munkások aggkori biztosításával

lényegesen megjavították a munkásság életfeltételeit.

Erfőszítéseink eredménye az, hogy az osztályharc megszűnt és a szociális béke korszaka köszöntött be.

Ezután Ralea miniszter erélyesen bírálta az elmúlt idők szellemét, amikor tízenegypárt küzdött egymással és tulleltálta egymást az ellenzékieskedés idején, hogy az igéretkekből semmit sem tartson be, amint kormányra került. Ezen idők alatt a kiváló elemek szelekciojáról nem lehetett beszélni, mert éppen

jobb elemek távol tartották magukat a politikai harcoktól.

A szellemi javak megbecsülése megszűnt, a választási kortések szavától visszhangzott minden és a lopás szinte általános tünetté vált. Az új intézkedések a zavaroknak véget vetettek és a tradíciót összhangba hozták az új idők követelményeivel. A munkások evvel a változással csak nyertek.

Ezután a miniszter kifejtette, hogy a román politika jövő fejlődése a következő alapelveken nyugszik: Csak az, aki foglalkozásában kiváló nyújt, érdeml meg azt, hogy a közéletben vezető szerephez jusson. A vezetőket képességeik alapján fogják kiválogatni.

A vezetők kiválasztásánál a jellembeli tulajdonságok, a képességek, a kezdeményezés és a személyes felelősségtudás lesznek irányadók.

Az a valódi demokrácia, amely az illetékes tényezők alótt lebeg, egyenlőséget is jelent. Jelent azt is, hogy mindenkinek azt a helyet biztosítják, amelyet megérdemel. Népszerű kormányzati rendszer lesz ez, mely a nép eddigi szenvedéseivel számol, egyszóval egy tekintélyen alapuló demokráciáról lehet beszélni. Meg kell tartani a helyes

arányt az ifjú lelkesedés és az érettebb kor tapasztalatal között.

A most élő nemzedéknek minden tudását, szorgalmát, képességét és munkabírását a mérleg serpenyőjébe kell vetnie, hogy nagy királyunk művét elősegítse.

Idővel a nemzet minden egyes fia át fogja érezni ezen magasztos feladat jelentőségét. Csak azok fognak kívül maradni, akik az új idő ritmusát nem tudják megérteni.

Ralea miniszter beszédét a következő szavakkal fejezte be: Ti munkások, semmit sem veszítettetek azáltal, hogy a régi pártok előjoga megszűntek és az

Százötvenezer fát ültetnek el ebben a költségvetési esztendőben Temesvár területén

Száz holdnyi terület kerül rövidesen befásításra

A Temesvár városi kertészeti költségvetése a mostani pénzügyi esztendőre négyéscél millió lelt tesz ki, ami az általános költségvetésnek alig négy százaléka. Ennek az összegnek egy részét már felhasználták, a másik részét pedig 1939 április elsejéig még jelentős munkálatokra fordítják. Így elhatározták, hogy a város területén — és ez légvédelmi szempontból is igen fontos — nagy erdősítést, faültetést végeznek. Erre vonatkozólag öt esztendőre terjedő hatalmas arányú tervet dolgoztak ki.

A mostani költségvetési esztendőben már 153.971 fát ültetnek el a város területén.

Ebből körülbelül tízezer darab a városi faiskolában van, a többit pedig állami faiskolából és fiatal erdőkből szerzik. A faültetés már megkezdődött és november közepéig befejeződik. Fajták szerint elültetésre kerül: ötvenezer tölgy, negyvenezer kőris, tizenötezer szil, tízezer ákác, tízezer cser, tízezer juhar, ötezer hárs, ötezer fekete nyeny és ötezer gyertyán. A helyek, ahová a fákat ültetik, a következők: a Fehér Kereszt női kórház előtti parkban 703 darab, a városi kertésztől a Capitulumozig terjedő Filipescu-köruton 993 darab, a sörgyárnál kezdődő és a gyárvárosi park mögött elvonuló Pestalozzi-utcában 565 darab, az Electrica-sportpályán 1338 darab, a rékási országot, az új járványkórház, a Behela-patak és a Sofia Imbroane-ut közti területen 150.000 darab fa. Ez az utóbbi terület hatvannegy holdat tesz ki. Az Electrica-

Hotel RIO

Budapesten VII., Kürt-
utca 6 sz.

(Pátria-kávéház mögött.)
1938-ban épült!
Hideg-meleg folyóvíz.
Ragyogó tisztaság.

Mérsékelt árak!

uj rendszer folytán helyzetetek csak előnyösebb lehet.

pályán és a különböző utakon harminchat hold, összesen tehát száz holdnyi terület kerül még ebben az évben befásításra. A hatvannegy holdon egy-két, a többi helyen két-három-négy és öt éves fák kerülnek elültetésre.

Az ez évi fásítás költségei 321.972 lelt tesznek ki.

Ebből a fák ára 139.968 lei, a munkadíj 174.744 lei és a szállítási 7620. lei.

A város területén folyamatban levő parkosításokról már megemlékeztünk. Ezek közül a legjelentősebb a Berthelot-köruton indult meg. Itt az uttest közepén levő parkban két pihenőhely is lesz és pedig az egyik nyolc, a másik négy paddal. Hét pihenő pad lesz ezenkívül a Kürtl-téren is. Parkosítási munkák folynak a Duca-utnak a józsefvárosi pályaudvar felőli felén, a gyárvárosi Barnutu-utcában és a gyárvárosi vasúti pályaudvar előtt, ahol az állomással szemben már nagy köröndöt létesítettek, két oldalt pedig tekintélyes parkok lesznek.

Mozgalmat indított a város, hogy a belvárosi villasorok rácskerítéseire futórsza kerüljön.

A Petre Carp-utcában Prochaska Ede vezérigazgató adta meg erre a példát. A szükséges futórszás és az öntözésre a vizet a város adja, a háztulajdonosnak csak a virágok karbantartásáról kell gondoskodni. Néhány éven belül a sok park, rengeteg virág és erdősítés kellemesen megváltoztatja majd Temesvár város külső képét.

A felsőoktatás nagy reformja után megszűnik az, hogy a tanulók készületlenül kerülnek ki az egyetemről

Calinescu miniszter megindokolja a reformot

A felsőoktatás nagy reformja megvalósult és a bucarestii lapokban már meg is jelent a **felsőoktatás racionalizálására vonatkozó törvény,**

amelyet Calinescu Armand közoktatásiügyi miniszter indokolt meg. A miniszter indokolásában rámutat arra, hogy az augusztusi törvényrendelet oly intézkedéseket tartalmazott a liceumokra vonatkozólag, melyek szükítették az elméleti tanulmányok keretét és azon gyakorlati tudományok elsajátítását helyezték az első vonalba, melyek inkább összhangban állanak az ország érdekeivel. Bár legalább három évi időre van szükség hogy a régi tanulmányi rendszer teljesen átváltozzon, már az első évben is jelentős eredmények mutatkoztak.

Az elméleti liceumokban már az első évben tízenegyzeserrel volt kevesebb a növendékek száma, míg a gyakorlati középiskolák tanulóinak száma érezhetően emelkedett. Ugyanezen időben új tanerők léptek a nyugalmazott tanárok helyébe és egyébként is szaporították a professzori kart. A három felsőbb tanárképző létesítése által pedig — mondja Calinescu miniszter — különös figyel-

műnknek adtuk kifejezést a középiskolai tanári kar szintjének emelése tekintetében. A helyzet ugyanis az volt, hogy azelőtt, ha valaki elvégezte a megfelelő felső iskolákat, tekintet nélkül azon körülményekre, melyek között tanulmányait végezte és ha valamelyes képesítési vizsgát tett, pályázhatott tanári állásra. Viszont hosszú ideig kellett várnia állásra, miközben azonban minden kontaktusát elvesztette az iskolával.

A tanárképző főiskoláknak az a feladata, hogy a jövő professzorait előkészítsék. A tanárképző főiskola összes növendékei ösztöndíjasok lesznek és azokat versenyvizsgán válogatják ki.

Calinescu miniszter az egyetemi oktatás módosításának nagy előnyeit fejtegeti és azon meggyőződésének ad kifejezést, hogy ezzel megszűnik majd az a helyzet, hogy a tanulók készületlenül kerültek ki az egyetemről. Ez az állapot a felsőbb oktatás módosításának folytán most már biztos meg fog szűnni, de ezenkívül is biztosítéka lesz annak hogy a jövő professzorát ugy a közéletnek, mint a erkölcsi életnek méltó példájává fogja formálni.

HIREK

November 3
Csüörtök
Hubert, Gottlieb,
Acheys

1527 november 3-án kiáltotta ki I. Ferdinándot Magyarország királyává a Szapolyai János királlyal elégedetlen ellenpárt. Ez a tény volt az osztrák-magyar perszonálunió kezdete. Szapolyai Jánosnak 1540-ben bekövetkezett halála után Ferdinánd volt az egyedüli király 1564-ig és öt sorra követték Magyarországot trónján az osztrák uralkodók egészen az osztrák-magyar monarchia összeomlásáig. Az utolsó osztrák császár és magyar király egy személyben IV. Károly volt, akinek 1918-ban szűnt meg az uralma.

1825 november 3-án ajánlotta fel Széchényi István gróf birtokainak egy évi jóvedelmét a Tudományos Akadémia létesítésére. Példáját egymas után követték a gazdag főurak és főpapok és nagyobb adományaikkal lehetővé tették ennek az intézménynek a létesítését.

A Katolikus Népszövetség összes tagozatai megülték Krisztus Király ünnepét

Krisztus királyságának gondolata áthatja a katolikus egyház valamennyi intézményét, azonban egyikben sem volt olyan mélyreható gyökere, mint a Katolikus Népszövetségben. A Pius pápa által elrendelt Krisztus Király-ünnepet a Katolikus Népszövetség elsősorban a maga ünnepének tekinti és azt évről évre nagyobb keretek között üli meg. A Katolikus Népszövetség, amely a vallásos érzületet és a hitet a templomok kívül is az élet minden vonatkozásában erősíteni és mindent átfogóbbá tenni igyekszik, a maga munkásságát Krisztus Király védmérsége alatt végzi és eredményeit neki ajánlja fel.

Krisztus Király ünnepét a Katolikus Népszövetség temesegyházmegyei központjának valamennyi tagozata bensőségesen megülte. Templomi ünnepségek voltak Temesvárott, Ságón, Parácson, Gátalján, Perjámoson, Dettán, Zombolyán, Ötvösdön, Dragasinán, a Bessenyei-felepen, Kissodán, Németszentpéteren, Munaáron, Székesúton, Csákován, Dézsánfalván, Keresztesen, Giládán, Nagykeveresen, Partoson, Kepeden, Fibián, Szénérsegen, Babsán, Gizellafalván, Aurélián, Magyar-szentmártonban, Óteleken és a Rónácson. Templomon kívüli ünnepségek voltak Rékásan, Pécskán, Lippán, Buziáson, Aradeseben, Aradgájon, Aradségán, Lugoson, Józsefszálláson és Medvesen.

A vidéki ünnepségek közül legfényesebb volt a rékási, Martzy Mihály, a Katolikus Népszövetség temesegyházmegyei központjának elnöke mondotta a megnyitó beszédet, amelyben vázolta a nap jelen-tőségét. Fodor József központi pap, főtitkár a katolikus egyszerűségről, mint a népelet fentartójáról és erősítőjéről szö-lött. Ördög Antal, Kovács Antal és Ördög Annus szavaletokat adtak elő. Az ünnepség keretében több karének volt. Fodor József központi pap megáldotta az oltárról hozott virágokat, amelyeket szét-osztott a jelenvoltak között, hogy azokkal együtt Krisztus királyságának eszméjét vigyék haza lakásukba. A magasrangú ünnepség Wünsche Gyula kanonok-plébá-nos buzditó beszédével ért véget. A Józsefszálláson és Medvesen tartott ünnep-ségen a Katolikus Népszövetség egyház-megyei központja részéről Sehrong Vil-ma egyházközségi nővér vett részt.

Az angol királyi pár amerikai látogatása. Megírtuk, hogy Roosevelt amerikai elnök meghívta Amerikába az angol királyi párt. A Daily Herald című lap értesülése szerint a meghívásra az angol királyi udvar már hivatalosan válaszolt. Az angol királyi pár elfogadta a meghívást és jövő évben nyáron hivatalos látogatást tesz Amerikában. Az angol királyi pár először Kanadában tesz látogatást és utána három napig Roosevelt elnök vendége lesz.

Ambrózy Andor báró emléke. Kedden volt hat esztendeje annak, hogy Ambrózy Andor báró, a bánági magyarság népszerű vezére meghalt. Az évforduló alkalmával a temesvári magyar társadalom, a Magyar Dalárda, Magyar Négyelet és az evangélikus egyház képviselői megjelentek a temesgyarmatai temetőben levő Ambrózy-kriptában és koszorukat helyezték el Ambrózy Andor báró sírfülkéje előtt. Argay György evangélikus főesperes imát mondott.

RÉVAI KÁROLY TANÍTÓ NYOLCVANÓT ÉVES. Révai Károly nyugalmazott tanító most töltötte be nyolcvanötödik életévét. Negyvenöt esztendőt töltött a tanítói szolgálatában és pedig különböző állomáshelyek után tulajdonképpen Temesvárott. Nemzedékeket nevelt és tanított és sokezer tanítványa halálával és elismeréssel gondol rá. Születésnapja alkalmával számos barátja és tisztelője kereste fel jókívánságaival.

A NEMETORSZÁGI ZSIDÓELLE-NES MOZGALOM. A Havas-iroda berlini jelentése szerint Németországban a zsidóellenes mozgalom egyre erősödik. Egyes körök az összes idegen állampolgárságu zsidók kiutasítását és a németországi zsidók számára zsidónegyedek létesítését követelik. A Schwarze Corps, a nemzeti szocialista párt rohamosztagosai, akik lapja ezzel kapcsolatban ezeket írja: Ha a világ zsidósága háborút üzen nekünk — amit már meg is tett — akkor nekünk a nálunk tartózkodó zsidókat, úgy kell kezelni, mint egy olyan állam alattvalókat, amelyekkel harcban állunk. Keveset törődünk azzal, hogy ártatlanok is vannak közöttük.

TILÓS A MEDVETANCOLTATÁS. A belügyminisztérium az egyes községekkel való közlés céljából értesítette a királyi helytartóságot, hogy az egész ország területén tilos a medvétancoltatás. A kiadott engedélyeket a belügyminiszter mind visszavonta és új engedélyeket többé nem ad ki. A betiltást annak a régebbi rendelkezés alapján adták ki, mely szerint magánszemély birtokában nem lehet vadállat.

MONDANÁ-E VALAKI, HOGY MÁR NAGYAPA? Nem, semmiesetre sem!

Mindennap megissza URODONAL adagját, amelynek — saját bevallása szerint — köszönheti, hogy mindig jókedvű és jóerőben tartja magát.

URODONAL

megfiatalítja a szervezetet, mert kiválasztja és eltávolítja az összes mérgeket és ártalmas anyagokat. Szedjen URODONAL-t.

KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRAKBAN ÉS DROGERIAKBAN.

CHATELAIN készítmény. Meg is zható mária.

Megbolygatták a költők költőjének évszázados siri nyugalmát

A Shakespeare-Bacon irodalmi vita fejleményei egy kriptáig

A londoni Westminster-apátság temploma, melynek tornyáról a híres Big Ben hirdeti a nap óráinak ütését, tegnap éjjelkor kísérteties jelenet színhelye volt. Az apátság kriptájában, ahol bölésen pihennek egymás mellett az angol történelem uralkodói, tudósai és hősei, szokatlan gyülekezet jelent meg. Az apátság dékánja, a londoni püspök titkára, egy közművesmester, négy munkás, azok közül több neves angol történettudós vonult fel. A kriptá bejáratát rendőrök őrizték. Közben a Big Ben kísérteties hangon kongatta az éjfélt, a munkások felnyitották a kriptában eltemetett Spenser Edmund angol költő sírját. A sírúregben a fátylák fényében ott pihent a megfeketedett ólomkoporsó, szinte beburkolva századok porával. A munkások és a tudósok kíváncsian keresgéltek a porban, de nem találtak semmit, mire a sírúregget ismét ideiglenesen lezárták.

Spenser Edmund, aki 1590-től egészen 1599-ben bekövetkezett haláláig Grey iror-

szági kormányzó titkára volt, egyike volt az Erzsébet királyné-korszak leghíresebb költőinek, akiket a költők költőjének neveztek. Művei különösen gondozott szép nyelvezetükkel tűnnek ki. Amikor Spenser meghalt, az egykori feljegyzések szerint az Elizabethanus-korszak összes nagy írói és költői egy-egy kéziratot helyeztek el sírjában. Ezeket a kéziratokat akarták most megtalálni a tudósok a Bacon-társaság megkeresésére. A Bacon-társaság ugyanis azt állítja, hogy Shakespeare műveit voltaképpen Sir Francis Bacon angol kancler írta. A tudósok azt remélték, hogy Spenser sírhelyén esetleg megtalálják Shakespeare egyik eredeti kéziratát.

Lehetséges, hogy a megbecsülhetetlen értékű kézirat az ólomkoporsóban van, de azt még nem lehet tudni, hogy Anglia egyik legnagyobb költőjének nyugalmát meg lehet-e bolygatni csak azért, hogy a Shakespeare-Bacon irodalmi csata befejezést nyerjen.

A KÖZPÉNZEK SIKKASZTÓINAK ÜLDÖZÉSE. Az igazságügyminiszter a közpénzek sikkasztói ellen indított eljárás egyszerűsítésére új rendelettervényt készített, amely lehetővé teszi majd az eljárásnak gyors és pontos szankciókkal való befejezését.

HITLER ÉS CHAMBERLAIN UJABB TALÁLKOZÁSA. Az angol sajtóban olyan hírekkel közölnek, hogy Hitler és Chamberlain legközelebb ismét találkozhatnak. A Daily Mirror szerint ezen a találkozón a négy nagyhatalom egyezményt alapoznak meg, azonkívül szóba kerülnek a gyarmati kérdések, a fegyverkezés és a nyersanyagbeszerzés problémái is.

ÉLETJÁRADÉK A LESZAKITOTT NÉGY UJJERT. Juhász Pál lakatos, az aradi Astra-vagonygyárban az egyik lemezhangergépnél dolgozott és 1936 április 9-én éjjel balkezelő a gépbe került, mely négy ujját leszakította és a karját is eltörte. A baleset következtében Juhász Pál munkaképessége negyven százalékkal csökkent. Ezért pert indított az Astra-gyár ellen és két millió lei kártérítési igényt jelentett be. Az aradi törvényszék Juhász Pálnak havi négyszázötven lei életjáradékot ítél, meg az Astra-gyár ez ellen felebezést jelentett be és a temesvári törvényszék tegnap tárgyalta az ügyet, de az ítéletet a jövő héten hirdeti ki.

SZEGENYEK TÉLI SEGÉLYEZÉSE. Az erzsébetvárosi női misszió vasárnap, november 6-án, délután öt órai kezdettel a Kiefer-vendéglőben sörös virslidélutánt rendez. A női misszió nagy előkészületeket tesz a szegényeknek téli segélyezésére és a sörös virslidélutánt is ennek a javára rendez. Eppen erre való tekintettel kéri a misszió vezetősége a jószívű embereket, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg.

JELENTKEZNEK MÁR A FARKASOK. A lapusnagyevei Vorniceni községbe farkasok hatoltak be és megtámadták a lakosok állatait. A farkascsordát a lakosoknak sikerült az erdőbe visszazűzni.

AZ ARABOK KIVÁNSÁGAI. Az arabok világkongresszusa, amelyet Kairóban tartottak meg, Londonba küldött séget menesztett. A küldöttség az angol kormány elé az arabok következő kíván-ságait terjesztette: 1. A palesztinai zsidó bevándorlás azonnali megszüntetése. 2. Egy alkotmány szerinti arab nemzeti kormányzat azonnali hivatalba helyezése és a zsidó nemzetkisebbség helyzetének szabályozása. 3. Szövetség Angliával, amely a palesztinai angol népszövetségi mandátum megszüntetését vonja maga után.

HALOTT A VASUTI KOCSI TE-TEJÉN. Buceurestiben az északi pályaudvaron most borzalmas szerencsétlenség get fedeztek fel. Amikor a galati gyors-vonat megérkezett az egyik vasuti kocs-i tetejére összeroncsolt fejű, élettelen fiatalemberre akadtak. A szerencsétlenség ügyében nyomban megindították a vizsgálatot és megállapították, hogy a fiatalember a bádjian Grigore, huszonkilenc éves kolozsvári lakossal azonos. Kiderült, hogy a fiatalember, aki tisztviselő, téglaszállítmányt kísért Galati-ba és onnan, mint potyautas akart visszazutálni Kolozsvárra. A fiatalember a jegyvizsgálat előtt az egyik vasuti kocs-i tetejére menekült fel és valószínű, hogy amikor a vonat egy hídon haladt keresztül, halálos füstöt kapott fejére, amely azonnal végzett vele.

— November hónapban nem lesznek királyi kihallgatások. A királyi ház miniszteriuma közli, hogy november hónapban a folyamatban lévő munkálatok miatt egyetlen királyi audienciát is kérésre nem intézhetők el kedvezően és ezért november hónapban ilyen kéréseket nem is terjeszsenek elő.

— Vasilescu nagyszentmihályi főállatorvos kinevezése. Vasilescu Dániel dr. nagyszentmihályi főállatorvos Bucurestibe kerülési főállatorvosnak nevezte ki. Vasilescu dr. tizenhat év keresztül működött Nagyszentmihályon és ezen idő alatt sok barátot szerzett magának. Távozása alkalmával barátai a Keszler-féle vendéglőben tizenkét terítékes bucsuestélyt rendeztek, amelyen valamennyi közhivatalos, kereskedelmi, mezőgazdasági és ipari szervezet is képviselve volt.

— A KIRÁLYI HELYTARTÓSÁG ÚJ ALOTAJA. A háztartási iskola felbetaradt palotáját — mint jelentették — alakítják és befejezik a királyi helytartóság részére. Vlad Victor mérnök, műszaki tanár, aki az átálakítási terveket elkészítette, Bucurestiben járt, ahol terveket bemutatva a legfelső műszaki tanácsnak, Vlad mérnök tegnap visszatért emesvárra és közölte Ciupe Gheorghe r. helytartósági vezetővel, hogy az alakítási terveket jóváhagyták. Most elkészítik a részletterveket és azután még ebben a hónapban kiírják az átépítési és berendezési munkálatokra az árleltést.

— A nemzetkisebbségi kormánybizottság munkája. Dragomir Silviu dr. nemzetkisebbségi főkörmánybíró hétfőn napon keresztül Kolozsvárra utazott. Ezen alkalommal fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt kijelentette, hogy a nemzetkisebbségi kormánybizottság igen serény munkát végez. A beérkezett kérvényeket behatóan megvizsgálják és azokat a legrövidebb időn belül elintézik.

— A MÁRAMAROSI EGYHÁZMEGYE ELSŐ GÖRÖG KELETI PÜSPÖKE. Bucurestiben a képviselőház ülésében megválasztották az újonnan alakított máramarosi ortodox egyházmegye első püspökét. A választás előtt a patriarkátuson istentisztelet volt, majd a képviselőház ülésében gyülekeztek a választásra úgy a választó kollegium tagjai, mint a magas méltóságok. Miron Cristea patriárka visszapillantást vetett a most létesített máramarosi egyházmegye vidékének multjára és egyházi szempontból méltatta az eseményeket, melyek lehetővé tették, sőt szükségessé tették az új ortodox egyházmegye létesítését. Tizenegy órakor volt az első szavazás, mely nem hozott általános többséget egy jelöltnek sem, majd a megismételt szavazásán Stan Vasile vikárius nyerte el a szavazatok abszolút többségét és így a máramarosi görög keleti egyházmegye püspöki stuliumát.

— ADOMÁNY. P. R. olvasónk Balázs Katalin számára 100 lejt adományozott. A pénzintézet elhelyezte a juttatást.

— HITLER REICHENBERGBEN NAGY BESZÉDET MOND. Hitler Adolf német birodalmi vezérkancellár szombaton Reichenbergbe utazik, ahol részt vesz a szudétánvidéki nemzeti szocialista pártnak a birodalmi nemzeti szocialista pártba való bekebelezés ünnepségén. Hitler ezen alkalommal nagy beszédet mond, amelyet valamennyi német rádió közvetít.

— A GERTENYESI GYLKOSSÁG TETTESEI VIZSGÁLATI FOCSÁGBAN. Megirtuk, hogy Gertenyes közösgében meggyilkolva holtan találták Spais Toma negyvenkét éves gazdálkodót. A csendőrség a gyilkossággal kapcsolatban hét személyt vett őrizetbe, akiket a vizsgálóbíró letartóztatott. A temesvári törvényszék vadánácsa tegnap foglalkozott letartóztatásuk ügyével és elrendelte, idősebb Brumar Toma és ifjabb Brumar Toma szabadlábra helyezését, míg a másik öt gyanúsított vizsgálati fogságát harminc napra megerősítette.

Megnemtámadási szerződés Franciaország és Németország között

A gyarmati kérdés békés uton nyer elintézését

A londoni Daily Herald jelentése szerint Franciaország és Németország között még november vége előtt megemtamtáadási egyezmény jön létre. Ez nem történik külön szerződéskötéssel, hanem szerződés erejével bíró kölcsönös nyilatkozat formájában. Kölcsönösen kijelentik, hogy nem támadják meg egymást és az összes közöttük fenförgő

kérdéseket mindig békésen intézik el. Így Németország a gyarmati kérdést is békés uton kívánja elintézni. Németország újból kijelenti, hogy Elzász-Lotharingiáról véglegesen lemond. Ezze szemben Franciaország felbonja Szovjetországgal és Csehszlovákiával kötött szerződéseit, amelyek Németország ellen irányulnak.

Bosszúból meggyilkolták Bösörményi nagyváradi ügyvédet

Egy fiatal villanszerező volt a tettes, aki elfogják

Nagyváradon megdöbbenő gyilkosság történt, amelynek Bösörményi Emil dr. negyvenkilenc éves ügyvéd esett áldozatul. Az egyik fővárosi lap értesülése szerint az ügyvédet, aki a munkásotthonban levő irodájában tartózkodott, egy

Andor Miklós nevű huszonhárom éves villanszerező ölte meg egyetlen revolverlövésessel.
A golyó Bösörményi Emil dr. nyakába fúródott és azonnali halált okozott. A merénylőt egy munkás fogta el. A gyilkosnak társa is volt, aki üldözől elé azok megfélemlítésére petárdát dobott és így sikerült is elmenekülnie. A nevé nem tudták megállapítani. Valószínűnek tartják, hogy

a gyilkos merénylet bosszu műve volt.

Bösörményi Emil dr. a nagyváradi volt szocialdemokrata párt elnöke volt. A meggyilkolt ügyvéd a szocialdemokrácia híve volt és annak oldalán küzdött a munkásérdek érvényesüléséért.

Lengyelország és Csehszlovákia új határai

Prágai jelentés szerint a Lengyelország és Csehszlovákia közötti új határokat már megállapították.

A két ország bizottságai között most meginduló tárgyalásokon véglegesen is megvonják az új határokat és ennek során legfeljebb csekély módosításokra kerülhet a sor. Ezt a munkát november 15-ig befejezik. Megindulnak egyben azok a tárgyalások is, melyek a két ország közötti kereskedelmi és közlekedési viszonyok normalizálására vonatkoznak.

— A Munka és Jókedy társulatának színházi előadása Temesvárott. A Munka és Jókedy intézmény színházi társulata, amely végiglátogatja az országot, ma és holnap Temesvárott a városi színházban tart előadásokat. A színtársulat, amely a legkiválóbb román színészekből és színésznőkből áll, esütörtökön este félkilenc órakor Hoffmannsthal Hugó: Jedermann című, pénteken délután három órakor Mária királyné: Nyitott ajtó című és pénteken este félkilenc órakor Frantisek Langet cseh írónak A teve átmev a tüfokán című darabját adja elő. Az esti előadásokon a jegyek árai kilenc és tizennyolc lejt, a délutáni előadásokon minden jegy egyformán kilenc lejtbe kerül. A péntek délutáni előadást elsősorban iskolák, továbbá a kereskedelmi és ipari tanoncok számára rendezik. A polgármesteri hivatal kéri a munkaadókat, hogy fiú- és leánytanoncokat mind küldjék el a péntek délutáni színházi előadásra.

— AUTÓ ELÜTÖTT EGY BICIKLISTÁT. Janits István gyárvarói lakos kerékpáron igyekezett az Inspirescu-utcsában levő lakása felé. Közben azonban a Decebal-hídon egy autó elütötte, Janits súlyosabb sérüléseket szenvedett. A gázoló autó a szerencsétlenség után nem állt meg, hanem továbbrobbogott.

— AMIKOR A SZINÉSZNŐ POLITIZÁL. Budapesti jelentés szerint Gárdos Kornélia, a Nemzeti Színház segédszínésznője nemrég egy beszélgetés során meslen bírálta az egyik számottevő politikai személyiség működését. Minthogy a színház tagjainak a színházban tilos a politizálás, Gárdos Kornélia a színház ötérs bizottsága elé került, amely elbocsátásra ítélte. Gárdos Kornélia az ítélet ellen a kultuszminiszterhez felebbezett.

Ungvári jelentés szerint a kárpátaljai németiség ügyeinek intézésére külön miniszteriumot szerveztek.

Német miniszternek Karmassin képviselőt nevezték ki a Havas-iroda jelentése szerint a ruszín kormány elhatározta, hogy az ország nevét Kárpátalja Urkájára változtatja át.

Ungvárról jelentik, hogy a Volosin-kormány feloszlatta a ruszín nemzeti tanácsot, Volosin ellen nagy tüntetést rendeztek és bevették lakásának összes ablakait.

— IDŐJÁRÁS. Kedden este az egész napi eső után kiderült. Annál meglepőbb volt, hogy szerdán hajnalban zuhogott az eső, amely egész napon át tartott. A Bácságban és Erdélyben mindenütt hasonló időjárás volt. A hőmérő szerdán délután három órakor öt fok meleget mutatott. Bucurestiben ezzel szemben szép idő volt, sütött a nap és a meleg árnyékban délután tizenkilenc fok volt. Várható időjárás mára: váltakozó felhőzet, gyenge légáramlás meg nem határozott irányból, a hőmérséklet nem változik. Sok helyen az esős hajlandóság tovább tart.

— A FRANCIA KORMÁNY ÁTALAKÍTÁSA. Daladier francia miniszterelnök tegnap kihallgatáson jelent meg Lebrun köztársasági elnökkel és beszámolt a kormány átalakításáról. Daladier után Marchandean új igazságügyminisztert és Paul Reynaud pénzügyminisztert fogadta kihallgatáson a köztársasági elnök.

— LONDONBA LÁTOGAT EL A DÉLAFRIKAI ÁLLAMSZÖVETSÉG NEMZETVÉDELMI MINISZTERE. Londonban nagy érdeklődéssel tekintenek Pirow Oswaldnak, a délafrikai államszövetség nemzetvédelmi miniszterének londoni látogatása elé. Pirow miniszter tájékoztatni kívánja a londoni mértékadó tényezőket a német gyarmati követelésekről s egyben azokról az engedményekről is, amelyekre a délafrikai államszövetség hajlandó volna. A délafrikai nemzetvédelmi miniszter London felé utazva megállapodott Lisszabonban, ahol Salazar miniszterrel közösen a délafrikai államszövetség nevében légi egyezményt kötött. Az egyezmény értelmében a délafrikai és portugál repülőgépek kölcsönösen repülhetnek a két állam területe felett és bárhol leszállhatnak.

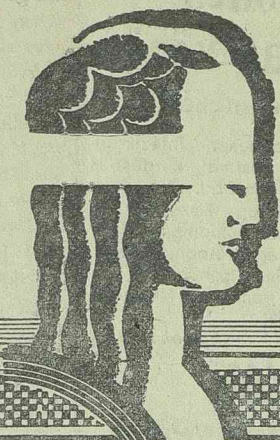
— A VIDEKI ROMÁN UJSÁGÍRÓK SZÖVETSÉGENEK ÚJ VEZETŐSÉGE. A vidéki román ujságírók szövetségének nagyszabású ülése az új vezetőség megválasztásával ért véget. A szövetség elnökvé egyhangulag ismét Vladescu Stefan választották meg, míg a szövetség főtitkára Molin Virgil, az egykori temesvári ujságíró, a munkakamarák országos szövetségének jelenlegi elnöke lett. A választmány tagjai a következők: Sarri-Dobrogea, Serbescu Pompiliu (Temesvár), Jov D. (Bessarabia), Banciulescu Ioan (Temesvár), Lega E., Hagi Mascu, Miu Lerca (Temesvár) és Niculescu Stefan. A felügyelőbizottság tagjai lettek: Vasin Aurel dr., Ghitulescu N., Salageanu Livius dr., Taloescu V., Motogan V dr és Velceanu M.

— Japán támogatja az új kínai államot. Tokióban tegnap a japán császár elnöke alatt államtanács volt, amelyen egyhangulag elfogadták a japán kormány a Népszövetség különböző intézményével való együttműködés megszüntetésére vonatkozó tervezetét. A japán kormány ma kiáltványt ad ki, amelyben ígéretet tesz, hogy támogatja Kínát az új állam megalapításában. Az új Kínának azonban szakítani kell a Kominternnel és Japánnal kell együttműködni. Valószínűnek tartják, hogy a pekingi és nankingi kormányok november 6-án válaszolnak a japán kormány kiáltványára.

— Spanyol köztársasági csapatok győzelme. A köztársasági hadvezetés Barcelonából a nemzeti csapatok ellen elért sikerről számol be. A nemzeti csapatok támadását a köztársasági csapatok visszaverték a keleti fronton, ezenkívül a Sierra Caballos környékén két magaslatot visszavettek a nemzeti csapatoktól.

— LETARTÓZTATTAK EGY ÜGYVÉDET AZ ELŐLEPTETÉSI ÉS ÁTHELYEZÉSI BÜNYGÉBEN, Bucurestiben a Rador: Az Ilfovi vizsgálóbírói ügyosztály a "előleptetési, áthelyezési és kinevezési panama" bünygében folyik hetek óta szigorú vizsgálat. Számos letartóztatás, kihallgatás történt már ez ügyben, magasrangú tisztviselőket függesztettek fel és végül is megállapította a vizsgálat, hogy tényleg volt ilyen bünszövetkezet, mely cífle kijárással foglalkozott. A bünszövetkezet a vizsgálóbíró megállapításai szerint főként a pénzügyminiszteriumra terjesztette ki hírlóját, legalábbis ottani közbenjárásra vállalkozott. A vizsgálat során újabb az Ilfovi törvényszék vizsgálóbírája letartóztatási parancsot adott ki Marz a Alexandru ügyvéd ellen, akit azzal vádol, hogy ügyvédi hivatala keretében kijárást vállalt, vagyis befolyását így kijárássra használta. Az ügyvéd védelmére több kartárs jelentkezett. Az ügyvéd védelmére jelentkezett kartársak ugyanis azt vitatják, hogy az ügyvéd a meghatalmazás keretében felhasználhatja befolyását előleptetés vagy áthelyezés, esetleg kinevezés kieszkzítésére is. Tisztázní akarják ennek során azt a kérdést, hogy ily esetben meddig terjedhet az ügyvéd tevékenysége. Mindezek megvitatására a letartóztatási parancs törvényszéki tárgyalásán kerül sor.

— A FŐVÁROSI KERESKEDELMI AKADEMIA NEGYEDSZÁZADOS FENNÁLLÁSÁNAK ÜNNEPE. A fővárosi felső kereskedelmi akadémia ma ünnepelte fennállásának negyedszázados évfordulóját. Az ünnepélyt a felsőiskola aulájában tartották meg és azon részt vett Mironescu királyi tanácsos, volt miniszterelnök, Canceioy pénzügyminiszter, Vasilescu Carpen akadémiai rektor, Ioanatescu D. R. volt miniszter, továbbá számos professor. Az istentisztelet után Raducanu professor tartott beszédet, melyben a főiskola multját méltatta és rámutatott, hogy az intézet negyedszázad alatt 43.000 ifjút nevelt a kereskedelmi tudományokra. Utána Canceioy miniszter és Mironescu királyi tanácsos méltatták a főiskola jelentőségét.

FIGYELEM! Négy hónap alatt
204.746 nyeremény
 amelyek összértéke
392.472.000 LEI!
 Tekintse meg ezt a tervet:

NOUL PLAN DE TRAGERE AL LOTERIEI DE STAT PE CLASE

LOTERIA 18-a CONEXATA CU LOTERIA UNIUNII FUNDATIILOR CULTURALE REGALE SISTEM MIXT

200.000 lozuri in 2 serii a câte 100.000 numere si 4 clase

Fiecare sferet de loz matcă este dublat pentru fiecare clasă de un loz anexă cu tragere separată.

63,32 % câștigă în total Lei 392.472.000

CLASA INTAIA

Tragerea la: 15 NOEMBRIE 1938

Loteria pe clase (câștig divizibil)		Loteria Anexă (câștig indivizibil)	
Câștiguri a Lei	Total Lei	Câștiguri a Lei	Total Lei
10 1.000.000	10.000.000	10 1.000.000	10.000.000
12 200.000	2.400.000		
66 100.000	6.600.000	10 100.000	1.000.000
20000 912	18.240.000	16000 228	3.648.000

Total 36.108 câștiguri în valoare de Lei 51.888.000

CLASA TREIA

Tragerea la: 15 IANUARIE 1939

Loteria pe clase (câștig divizibil)		Loteria Anexă (câștig indivizibil)	
Câștiguri a Lei	Total Lei	Câștiguri a Lei	Total Lei
2 1.000.000	2.000.000	4 1.000.000	4.000.000
4 200.000	800.000		
10 100.000	1.000.000	8 100.000	800.000
20000 912	18.240.000	16000 228	3.648.000

Total 36.028 câștiguri în valoare de Lei 30.488.000

CLASA DOUA

Tragerea la: 15 DECEMBRIE 1938

Loteria pe clase (câștig divizibil)		Loteria Anexă (câștig indivizibil)	
Câștiguri a Lei	Total Lei	Câștiguri a Lei	Total Lei
2 1.000.000	2.000.000	4 1.000.000	4.000.000
4 200.000	800.000		
10 100.000	1.000.000	8 100.000	800.000
20000 912	18.240.000	16000 228	3.648.000

Total 36.028 câștiguri în valoare de Lei 30.488.000

CLASA PATRA

Tragerea la: 15 FEBRUARIE 1939

Loteria pe clase (câștig divizibil)		Loteria Anexă (câștig indivizibil)	
Câștiguri a Lei	Total Lei	Câștiguri a Lei	Total Lei
4 6.000.000	24.000.000	10 1.000.000	18.000.000
20 1.000.000	20.000.000		
54 200.000	10.800.000	86 100.000	8.600.000
400 100.000	40.000.000		
40000 3.636	145.440.000	56000 228	12.768.000

Total 96.582 câștiguri în valoare de Lei 279.608.000

PREȚUL LOZULUI inclusiv ANEXA:	111	314	112	114
Pentru toate 4 clasele Lei	3.200	2.400	1.600	800
Pentru fiecare clasă Lei	800	600	400	200

AZ ȂLLAMI SORSJĂTEK UJ TERVE LÉNYEGESEB NAGYITJA A NYERÉSI LEHETŐSÉGEKET

Ne halassza el ezt az alkalmat, hogy 200 leivel milliókat nyerhessen.

Az ȂLLAMI SORSJĂTEK sorsjegye a siker kulcsa. Egész sorsjegy 800 Lei. — Negyed sorsjegy 200 Lei

— **Önkéntesek bevonulása.** Fővárosi jelentés szerint az 1939-es korosztályhoz tartozó és önkéntesi joggal rendelkező hadköteles ifjak november 1—10 napjain vonulnak be katonai szolgálatra.

— **A TÁBLAI ÜGYESZ A VADLOTT FELMENTÉSET KÉRTE.** Szabados Mátyás dettai vasúti munkás az elmúlt év augusztus hetedikén az egyik koreszmában borozott. Közben politikálni kezdett egyik ismerősével és főleg a spanyolországi helyzetet vitatták meg. A politizálásnak súlyos következményei támadtak, mert másnap feljelentés érkezett a esendő, őrségre Szabados ellen, akit a feljelentő azzal vádolt, hogy a koreszmában beszélgetés közben a román nemzetet sértő kijelentéseket tett. Szabados ellen megindult az eljárás és a vasúti munkás a temesvári törvényszék elé került, amely egy havi fogházra, valamint kötelez le pénzbüntetésre ítélte. Felelősség folytán az ítélőtábla tegnap foglalkozott az ügyvel. Caprariu Paul dr. ügyvéd, Szabados védelmében kifejtette, hogy a feljelentés beszésműve volt és felmentést kért. Enesen Vlad táblai ügyész utalt arra, hogy Szabados ellen a feljelentésen kívül más bizonyíték nincsen és ezért szintén a vádlót felmentését indítványozta. Az ítélőtábla helytadott a felelősségnek és Szabados felmentette a vád alól.

— **NAGY VÁLTOZÁSOK A NÉMET BIRODALMI HADSEREGBEN.** A német birodalmi hadseregben november elsőjén fontos személyi változások történtek. Hitler birodalmi vezérkancellár Keitel lovassági tábornokot a német hadsereg főparancsnokává nevezte ki. Beck tábornok vezérkari főnök október 31-én nyugalmába vonult és az új vezérkari főnök Halder tábornok lett. Október 31-én Rundstedt tábornok, aki a szudetanémet vidéket megszálló csapatok parancsnoka volt, szintén nyugalmába vonult. Böhm tengernagyot, aki eddig a német hadiflotta balti bázisának volt a parancsnoka, a balti flotta parancsnokává nevezték ki.

— **Blücher marsallt szanatóriumban őrzik.** A Havas iroda jelentése szerint Blücher tábornagyot, a szovjet távolkeleti vörös hadseregének volt főparancsnokát, akinek sorsáról október eleje óta semmit nem lehetett tudni, Moszkva közelében egy szanatóriumban tartják őrizetben.

— **HALÁLOZÁSOK.** Meghaltak: Schmelzer Berta született Diesdeand negyvenkilenc éves, Haring Mária született Tullius hetven éves, Noel János ötvenkétfé éves nyugdíjas, Herbstler Mária született Csencsenday hetvenöt éves, Nedics Mária született Péter hatvanhárom éves, Kruttsch Eva született Theisz nyolcvanhárom éves, Zamfir Maria született Weber hatvan éves.

— **INGYENES OLASZ TANFOLYAMOK.** A Romániai Olasz Kulturális Intézet novembertől kezdődően — később közlendő dátummal — ingyenes olasz tanfolyamokat rendez kezdők és haladóknak. Kezdek részére kedden és pénteken, haladók részére pedig hétfőn és csütörtökön este hét órától nyolcig lesznek az előadások. A hallgatók az év végén vizsgát tesznek, ezenkívül ingyenesen használatják az intézet könyvtárát, Beiratkozni lehet az intézetnek a bélvárosi Libertati-tér 2. szám alatti helyiségében naponta este hattól nyolcig.

— **Megszűnik a csehszlovák szocialista nemzeti párt.** Prágából jelentik, hogy a szocialista nemzeti párt, amelynek Benes volt köztársaság elnök is tagja volt, kiáltványban közölte, hogy feloszlását tervezi. Négytagú bizottságot alakítottak, amely újabb mozgalom megindítása tekintetében a többi párttal megkezdte a tárgyalásokat.

— **NEM MOND LE A NÉPSZÖVETSÉG TÖBB TISZTVISELŐJE.** Egyes lapok olyan híreket közöltek, mintha a Népszövetség titkárságának több tisztviselője, főleg azok, akik magas tisztségeket töltenek be, lemondott volna, vagy a lemondás gondolatával foglalkoznának. Genfi jelentés szerint a Népszövetség titkársága ezeket a híreket hivatalosan cáfolja.

Mozi

MUSOR:

Csütörtök, november 3.

APOLLO: Gálans kaland (angol film).
 CAPITOL: Ejjeli repülő (angol film).
 SCALA: A manége (német film).
 RIVOLI: Marinella (francia film).

Patikák éjjeli szolgálata

CSÜTÖRTÖKÖN, november 3-án, a szolgálati beosztás a következő:

Az I. KERÜLETBEN a 10 Mai-utcában levő Blumberg-gyógyszertár.

A II. KERÜLETBEN: a Marsall Joffe-utca 4. szám alatt levő Schul-gyógyszertár.

A III. KERÜLETBEN: a Bulevardul Carolon levő Keller-gyógyszertár.

A IV. KERÜLETBEN a Preyer-utca-ban levő Ungvári-gyógyszertár.

Az V. KERÜLETBEN a Corvin-gyógyszertár és FRATELIAN Panajoth Ernő gyógyszertára állandó éjszakai szolgálatot tart.

KÖZGAZDASÁG

Uj cég bejegyzéséhez a miniszterium engedélye szükséges

kereskedelmi és iparkamara ad előzetesen véleményét

A nemzetgazdasági miniszterium érvénytervezetet készített a cégbejegyzésekre vonatkozó rendelkezések megváltoztatására. Az új érvénytervezet alapvető újítása az, hogy

a jövőben kereskedés folytatásához engedély kell.

A kérvényt a kereskedelmi és iparkamara-hoz kell benyújtani és csatolni kell egy igazolványt a büntetlen előéletéről, egy kamarai igazolványt. Ezenekben az értelemben a kérvényező eleendő ismerettel és gyakorlatlaltal bír. A kérvényező a kérvényező erkölcsi magatartásáról azon idő alatt, amíg a cég működését folytatja, felelős. A beadott iratok áttanulmányozása után a kamara véleményez az új cég szükségességét és hasznos-

ságát, ezen véleményezés alapján a kamarai kormánybiztos felterjesztést tesz a nemzetgazdasági miniszteriumhoz és ez

engedélyezi az új cég bejegyzését.

A fővárosi kereskedelmi és iparkamarától indult ki egy másik kezdeményezés amely a Gyárosok Országos Szövetségének decentralizálását célozza. Ezen érvénytervezet értelmében ezután a gyáriparosok szakmák és helytartósági területek szerint szerveződhetnek, minden egyes alakulatnak külön jogi személyisége volna.

A gyárosok szövetségének elnöke Slavescu Victor volt miniszter áttanulmányozta ezt a tervezetet, amely elvetését váltotta ki az érdektelt gyáriparosok körében, akik nem látják a decentralizálás célját.

Megdrágult a külföldre küldendő levelek postai díjszabása

A nemzetközi egyezmény november elsején lépett életbe

A postai vezérigazgatóság rendelkezése értelmében november 1-től megdrágult

a külföldi postatarifa díjszabása.

A díjszabás drágulását nemzetközi egyezmény alapján határozták el és ennek megfelelően minden államban hasonlóképpen életbe lépett az új tarifa.

A postatarifa új díjszabása a következő: Azokba az államokba, ahová eddig 7.50-es bélyeget kellett a levelekre ragasztani a jövőben 8 leif szükséges. Így Magyarországra, Csehszlovákiába, Jugoszláviába, Lengyelországra, Görögországra, Törökországra és Bul-

gáriába rendes levélre nyolc leif bélyeget kell ragasztani. Azon államokba, ahová eddig tíz leif bélyeg felragasztása volt kötelező, november elsejétől kezdve 12 leif bélyeg szükséges. Ilyenek Németország, Franciaország, Anglia stb.

Hasonló a helyzet a levelezőlapoknál is.

az eddigi 4.50-es helyett 5 leif levelezőlap szükséges, míg a hat leif külföldi lapok a jövőben 7 leifbe kerülnek.

A tarifa emelkedését az aranyfrank emelkedése idézte elő, amely az eddigi 35 leif helyett 45 leif. Az emelkedés csupán külföldi viszonylatban értendő.

A fiatal román iparosok támogatása. A román kereskedők, gyárosok és iparosok temesvári szövetségének helyiségében Praporgescu ezredes, megyei prefektus jelenlétében osztották szét azokat a számszámokat, melyeket a fiatal román iparosok támogatására a kormány bocsátott rendelkezésre. Vulpé Stefan, a szövetség elnökének beszéde után Praporgescu ezredes megyei prefektus rámutatott arra, hogy a fiatal román iparosoknak szeszámokkal való ellátása Ófelsége Carol király kívánságára történt, mert az uralkodó különös gondoskodással viseltetik a román iparosok iránt. Az ünnepségen tízennyeg temesvári, lugosi, karánsebesi, és más községbeli fiatal mester kapott számszámokat.

Fontos rendelkezés az italmérsi engedélyek ügyében. A pénzügyminiszterium hivatalos nyilatkozatot adott ki. Ennek értelmében csak azokat az italmérsi engedélyeket semmisítik meg, amelyeknek tulajdonosai az állampolgárság felülvizsgálata következtében elvesztették román állampolgárságukat.

A bizalommal való visszaélések leleplezése. A pénzügyminiszter köriratot küldött az összes pénzügyigazgatóságoknak és a monopoljövődékek felügyelősegeinek, amelyben a tisztviselőket felszólítja hogy közöljék vele személyesen a miniszteriumhoz intézett levélben mindazokat az eseteket, amelyeknél tudomásuk szerint bizalommal való visszaélés történt és az illetőket károsodás érte. Büntetlenséget biztosít számukra, ha az utolsó órában önként hozzájárulnak az igazság kiderítéséhez és ezáltal a pénzügyi hatóságokra nehezedő kedvezőtlen légkör eltávolításához segídeknek.

MEGKEZDÖDTEK A ROMÁN-NÉMET GAZDASÁGI TÁRGYALÁSOK. Az a német bizottság, amely a román-német tárgyalásokat hivatott folytatni, megérkezett Bucurestibe. A német küldöttség vezetője Clodius dr. A tárgyalások célja az utolsó év folyamán mindkét részről tapasztaltak alapján új szerződéssel megjavítani a román-német árucserlehetőségeit. Azonkívül a fizetési megállapodás megfelelő megváltoztatásáról is foglalkoznak. Bucurestiben azt hiszik, hogy a tárgyalások körülbelül két hétig tartanak. 1930-ban a román-német árucserle háromszáz millió márkát tett ki, a válság éve alatt 92 millió márkára ment vissza, 1937-ben pedig újra elérte a 305 millió márkát.

A HIVATALOS DEVIZAFOLYAMOK, amelyek a külfölddel való árucserében érvényesek, a nemzeti Bankkal egyetértően a következőkben nyertek megállapítást: Az árfolyamokban, melyekről a vámbiztosok már értesítettek, befoglalhatók a devizafelárak is az aranydollár 230,71, az arany svájci frank 452, a francia arany frank 9,04, a papírfutó vételi ára 669, az eladási árat nem határozták meg, az egyiptomi font 685-695,60, a pelesztinai font 669,03-679,38 a dollár 139,95-142, a török font 98, a holland forint 76,11, a német márka 36,51-38,44, a cseh korona 2,98-3,02, a svájci frank 31,21-32,29, a pengő 26,50-27, a francia frank 3,60-3,81, az olasz lira 7,17, a dinár 2,89-3,05 és a drachma 0,99-1.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET SZÖLÉSZETI ÉS BORÁSZATI SZAKOSZTÁLYÁNAK ALAKULÓ KÖZGYŰLÉSE. Borosrákton, Bürger György gazdaságában az Erdélyi Gazdasági Egylet megalakította Szőlészeti és Borászati Szakosztályát. A gyűlés iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg. Ott volt Szász Pál dr., az EGE elnöke is. Az alakuló gyűlés mintaszünettel vette kezdetét. A szedők ollóval dolgoztak és gyönyörű munkát végeztek. Majd végignézték a modern szőlőprésselést. Ezután a hallgatóság Bürger György gazdasági udvarába vonult, ahol Szász Pál dr., az EGE elnöke ismertette a gyűlés célját. Mindenekelőtt köszönetet mondott a házigazdának, aki lehetővé tette, hogy a modern berendezési, mintaszüneti felszerelt szőlőbirtokán a gyűlést megtarthassák. Az EGE elnöke ezután hangsúlyozta, hogy az egyesület különös súlyt helyez a szakismeretek fejlesztésére. Ezt azonban csak úgy tudja elérni, ha a különböző szakokat csoportosítja. A szőlőgazdálkodás felkarolása és védelme érdekében szükségét látja a szőlészeti és borászati szakosztály megalakulásának. A magyar gazdaságadalmi rendelkezés a szükséges szakemberekkel. Az elnöki szavak után megalakult a szakosztály. Elnök Eöry István Magyarigen, aki értékes programot adott. A szervezeti szabályzat ismertetése után szakelőadásokat tartottak. Eöry István dr., Ferenczi Mihály és Seyfried Ferenc. Az alakuló közgyűlés után a jelenlévők közből választották meg a délutáni folyamán pedig megtekintették Teleki László Gyula gróf pincéjét.

Olasz gazdasági bizottság érkezik Bucurestibe. Fővárosi jelentések szerint az az olasz bizottság, amely a román-olasz gazdasági tárgyalások alkalmával Olaszországot képviseli november 20-án érkezik Bucurestibe.

Az angol font árfolyamcsökkenésének okai. Az „Economist” c. tekintélyes angol gazdasági lap foglalkozik az angol font árfolyamában legutóbb bekövetkezett csökkenéssel. Ennek okait kutatva, a lap megállapítja, hogy az inkább politikai, mint pénzügyi okokra vezethető vissza. A lap szerint az angol font árfolyama azért esett, mert az angol közvélemény nem hisz a müncheni megállapodás állandóságában. Ugyanekkor a nagyarányú fegyverkezés rendkívüli erőfeszítéseket igényel és ennek az lesz a következménye, hogy az angol állam újabb óriási kölcsönöket kényszerül felvenni. A nagyváltó egyrésze Amerika felé veszi útját, ahol az irányzat emelkedő és ahol a bizalom növekszik. A Journal of Commerce külföldi jelentések alapján tudni véli, hogy az Egyesült-Államok és Anglia a dollár, illetve a font újabb leértékelésére készülnek. Az Egyesült-Államok evvel az intézkedéssel a munkanélküliség csökkentését vélik elérni, míg Anglia a fegyverkezési költségek egy részét hozná be az angol font leértékelésével.

AZ OLASZ ÖNELLATÁSI GAZDASÁGPOLITIKA EREDMÉNYEI. Az utóbbi tizenkét hónapban az olasz fogyasztás 16,4 kgr.-ról 14,4 kgr.-ra esett lakosként, viszont több más élelmiszer fogyasztása emelkedőben van. Így a hal-fogyasztás 5,4 kgr.-ról 6,9 kgr.-ra és a liszt-fogyasztás 125,9 kgr.-ról 141,6 kgr.-ra emelkedett fejenként.

TERMÉNYPIAC

A bányási gabonapiacra egy a buza, mint a tengeri irányzata lanya és a kereslet is gyenge. A piaci árak a következők: buza 78 kilós 380, tengeri 330, új tengeri októberi szállításra 230, novemberi szállításra 235, zab 430, új lencse 500, takarmányárpa 330, tavaszi árpa 400, korpá 270, bányási repce 580, káposzta repce 600, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 760, nagymalmi liszt 780 leif százkilónként. Az új lóheremag 20 leif, lucernamag 45 leif napraforgómag 480, tökmag 750 leif.

SPORT

Az Unirea Tricolor csapata

Törökországban vereséget szenvedett. A törökországi turán levő Unirea Tricolor csapata első mérkőzését Istambulban a Pera csapata ellen játszotta és 2:1 arányban vereséget szenvedett.

Győzött az Újpest és a Ferencváros

A magyar nemzeti bajnokság keretében legutóbb az Újpest 11:0 arányban legyőzte a Salgótarjáni SE csapatát, míg a Ferencváros nagy küzdelem után 3:2 (1:1) arányú győzelmet aratott a Szeged FC ellen.

Elmaradt világbajnoki boxmeccs

Henry Armstrong ökölvívó bajnoknak tegnap este kellett volna Newyorkban a világbajnoki címért Garcia boxbajnok ellen mérkőznie, Armstrong azonban a legutóbbi edzésen a lábán súlyosan megsérült és ezért a könnyűsúlyú világbajnokságért kitűzött mérkőzés elmaradt.

OLVASSA ÉS TERJESSZE

A DÉLI HIRLAPOT

Virslí-est

az Evangélikus Nőegylet rendezésében
a Gyárudvar vendéglőben
november 5-én este félkilenc órakor!

Rádió

CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 3.

BUCURESTI. 6.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállás-jelentés, 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek, időjárás-jelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Időszaki anyagok. 19.17 Tánccselezés. 19.55 Felolvasás. 20.10 Weber: Trió. 20.40 Vasiliu Maxim román dalokat énekel. 21 A Filharmonikusok hangversenyének ismertetése. 21.15 A Filharmonikusok hangversenyének közvetítése. A hangverseny szünetében hírek. 23 Hanglemez. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául.

BUDAPEST I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.05: Hanglemez. 13.35: Hírek. 13.40: Cigányzenekar muzsikál. 15.35: Hírek. 17.15: Háztartási előadás. 18: Gaz-

dáknak. Előadás. 18.30: Hegedűszámok. 19 Két világháborús elbeszélés. 19.30: I. sz. regőscsoport. 20 Hírek. 20.25 A rádió szalonzenekara. 21.30 Kozma Andor emlékezete. 22.05 Cigányzene. 22.30 Hírek. 22.50: Az Operaházi zenekar. 24.10: Hanglemez. 1.05: Hírek.

BUDAPEST II. 18: Enek zongorakísérettel. 19.30: Angol nyelvoktatás. 20.25: Előadás. 21.30: Cigányzenekar muzsikál. 22: Olasz dalok.

BECS. 21.19: Tarkaest gépkocsikról. 23.30: Cselló és zongoraszonáta. 24: Szórakoztató zene.

BELGRÁD. 21: Népdalok. 21.30: Szimfonikus hangverseny. 22.30: Enek. 23.15: Vendéglői zene.

MILÁNÓ. 20.30: Könnyű zene. 22.40: Vónósnyegyes. 23.30: Táncczene.

STRASSBURG. 22.30: Könnyű és tánczene. 23: Lemezek. 23.10: Francia népdalok. 23.45: Egyfelvonásos opera.

VARSÓ. 22.10: Dalok és táncok. 23: Szonáták. 24.05: Zenekari hangverseny.

PÉNTEK, NOVEMBER 4.

BUCURESTI. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjá-

rás, kulturális hírek, sport, vizállás-jelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárás-jelentés, rádióhíradó. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45 Előadás. 19 Időszaki anyagok. 19.17: Berliozról előadás, gramofonlemezekkel. 20.20: Felolvasás. 20.35: Opera előadás közvetítése az Operaházból. A felvonások között: Hírek és felolvasás. Majd az előadás után: Hírek közvetítése külföldre német és francia nyelveken.

BUDAPEST I. 7.45: Torna. Utána: Gramofonlemez. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 12.10: Vizjelzőszolgálat. 13: Déli hangverseny. 13.05: Balalajka-zene. 13.30: Hírek. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.35: Hírek. 17.15: Diákfőlőra. 18: A szlovák atyafiak előadás. 18.25: Zongoraszámok. 18.55: Sportközlemények. 19.05: Cigányzenekar muzsikál. 20: Hírek. 20.25: Külügyi negyedóra. 20.50: Az Operaház előadásának közvetítése. Walkür. 22.10: Hírek. 24.10: Cigányzene. 1.05: Hírek.

BUDAPEST II. 19.30: Gyorsirótaufolyam. 20.30: Előadás. 21.25: Lemezek.

BECS. 20: Népzene dalokkal. 21.10: Dalos, zenés bécsi est.

Rádió

Philips, Körting, Hornyfon stb. telepes, autoakku. részére telep nélküli és villanyáramnak. Eredeti gyári áron s kényelmes részletfizetésre

J. BARBIER

Jimbolia-Zsombolya

BELGRÁD. 19: Lemezek. 19.50: Lemezek. 23.15: Lemezek.

MILÁNÓ. 20.30: Könnyű és tánczene. 22.30: Zenekari hangverseny.

STRASSBURG. 20.30: Zenekari hangverseny. 21.30: Enek. 22.10: Operaelőadás.

VARSÓ. 20: Zenekari hangverseny. 22.15: Filharmonikusok hangversenye. 23.40: Lemezek.

APRÓHIRDETÉSEK

Az este hat óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 4, II. kerület: Iamás-trafik, Piata Badea Carjan 8 — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grosz-trafik, Calea Dorobanilor. 2. — Harmadik kerület: Helfenbein-trafik, Piata Lahovari

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094 sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési árnak a következők: álláskeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, fűrdő-sz gyógyhely hirdetése szavankint egy lei. Házasság és Levelezés rovatban szavankint öt lei, minden más rovatban szavankint kettő lei. Legkisebb apróhirdetés fiz. sz. Az apróhirdetések díja előre fizetendő.

Apróhirdetéseket felvesz: Negyedik kerület March-trafik, Piata Küttl — Nógrády-trafik, Tivoli mellett — Olariu-trafik, Piata Dragalina 6. telefon 45-06 — Vittek-trafik, Bulev. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Bratianu 15 a. Telefon 45-13

Levelezés

MÉDI!

Kár, Vigyázzon az egészségére, Miadent el lehet intézni, sőt sok már el is volna, de így nem tudhatom. Kérem, írjon sürűbben, őszintén és legyen hozzám bizalommal. Süt még a nap. (2692)

Állást keres

MOSAST, VASALÁST

uriaháznál vállalom. Cim a kiadóban. (2682)

Ha szép akar lenni

Használjon KULKA-léle liliom-tejkrémet, liliom-lejszappant és lilimpudert három színben. Kapható kizárólag a

Városi gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” I., Piata I. C. Bratianu

Alkalmazás

MINDENES SZAKACSNO

fiatalabb nő, szobaleány mellé, jó bizonyítványokkal felvétetik. Cim a kiadóban. (2900)

TANULÓLEÁNYOK

és himzónők kerestetnek. Szalon „Béby”. I. kerület, Piata Bratianu. (2691)

BEJÁRÓNÓ

azonnal felvétetik. IV. kerület, Strada Ion Bratianu 29. III. em. Ajtó 2. (2693)

KÖZELI REGÁTI VÁROSBAN

őlv fiatal elvált magyar mérnök keres jó megjelenésű fiatal hávezetőnőt, Fényképet visszaküldi. Cim: Inginer Adalbert, Craiova, Str. Regele Ioanitu 81. (2696)

Lakás

SZÉP KÉTSZOBÁS

modern komplett lakást november 1-re keresek. Tulajdonosok adják le címüket „Szép otthon” jelígre a lap kiadóhivatalában. (2702)

ELEGÁNS BUTOROZOTT SZOBA

különbejárattal, fűrdőszobahasználat, esetleg ellátással december 1-re kiadó. Cim: IV. Str. Mircea Voda 3. (2700)

A Banca Iimisoarei épületében modern

4 és 3 szobás lakás

és egy üzlethelyiség azonnal kiadó. Bővebbet a Banca Timisoarei házközösségénél

KIADÓ

egy nagyon szép háromszobás, fűrdőszobás lakás, december 1-re, II. kerület, Str. Boliae 6. (2695)

1 SZOBÁS

modern lakás, fűrdőszoba és konyhával kiadó, Strada Homer 1. szám, Parcul Eminescu. (2690)

KÜLÖNBÉJÁRATU

butorozott szoba azonnal kiadó, IV. kerület, Str. Ion Bratianu 17, I. em. (2697)

KIADÓ

háromszobás lakás mellékhelyiségekkel, új házban, kerttel, gyümölcsös fákkal, I. kerület, Strada Mars 4. (2689)

Ada-Kalehról R a h á t (szultánkenyér)

Legfinomabb rózsá, narancs, vanília, málna, citrom, barack és csokoládé, kimérve vagy szép kivitelű csomagolásban tetszés szerint nagyobb darab vagy apróra vágva.

Rendelésre minőség szerint: Finom Lei 44.—, Különlegesség Lei 60.—, Lokum Lei 86.— árban, postán vagy vasuton prompt szállít

Matias Mihály

Orşova

Depozit de Rachat dela Ada-Kaleh

Adás-vétel

APRITOTT TŰZIFAT

szállít Spitzer Fiai tűzifatelepe II. kerület. Telefon 37-15. (2663)

PORSZIVÓGÉP

(110-es és 185 voltra) jutányosan eladó. Megtekinthető Kontakt-cégnél I., Piata Libertatii. (2907)

FÜGGŐ PETROLÉUMLAMPA

körégo, megvételre kerestetik. Cim a kiadóban. (2683)

MODERN

ebédloasztal teljesen új dió furniross, két fotellel és négy székekkel eladó. Földy asztalos, II., Str. Simion Barnutiu 80. (2694)

Az ország egyetlen vendéglátó ipari SZAKLAPJA a

Gazeta Restaurantilor si Hotelierilor Vendéglősök és Szállodások Lapja

TIMISOARA 1., Strada Caruso 3 megjelenik minden szombaton. Ott kell legyen minden vendégiparos asztalán.

Autóbusz-menetrend

Indulás Timisoararól

Aradra	6,30
Aradra	13,30
Aradra	18,30
Karánsebesre (vasárnap nem)	13,00
Buziásra és Lugosra	13,00
Moravicára (vasárnap nem)	13,40
Fényre (vasárnap nem)	13,50
Perjámosra (csak vasárnap)	14,00
Lippára	14,00
Nagyszentmiklósról (csak vasárnap)	13,30

Erkezés Timisoarara

Aradról	8,10
Aradról	15,10
Aradról	20,10
Karánsebesről (vasárnap nem)	9,30
Lugosról és Buziásról	9,30
Moravicáról (vasárnap nem)	9,55
Fényről (vasárnap nem)	9,00
Perjámosról (csak vasárnap)	8,10
Lippáról	8,00
Nagyszentmiklósról (csak vasárnap)	8,00

A vasuti autóbuszjegyek árai a következők: Temesvárról Rékásra 36 lei, Temesvárról Lugosra 87 lei, Temesvárról Karánsebesre 181 lei, Temesvárról Dettára 61 lei, Temesvárról Moravicára 81 lei, Temesvárról Zsebelyre 36 lei, Temesvárról Lovrinra 66 lei, Temesvárról Nagyszentmiklósról 92 lei, Temesvárról Perjámosra 71 lei, Temesvárról Lippára 81 lei, Temesvárról Buziásra 51 lei, Temesvárról Aradra 83 lei.

Különféle

HALLÓ! FIGYELEM!

Kvartz, röntgen, diatermiás vagy bármilyen elektromos gépek, ugyanint háztartásbeli főzők, vasalók vagy gépek javítását és karbantartását jutányosan vállalom. Cimeket a kiadóba kérem leadni. (2908)

HIRDESSEN a Déli Hírlap-ban